

Beskrivning av planerad skytteverksamhet i den nya skytteanläggningen i Kallebäck

2022-02-17

Författad av:
Stiftelsen Göteborgs Skyttesport

Kontaktperson: Dan Jonsson

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs Stad, arbetar med att ta fram en detaljplan för en ny skytteanläggning vid Kallebäck på del av fastigheten Kallebäck 752:23. Detaljplanen innebär att pröva möjligheten att bebygga platsen med en skytteanläggning med både inomhus- och utomhusskytte och en parkeringsplats.

Bakgrunden till detaljplanen är att Göteborgs stad vill frigöra mark i Högsbo för stadsutveckling genom att avveckla den skytteanläggning som idag finns i Högsbo. Då flertalet äldre anläggningar som en del av stadens skytteföreningar nu använder, eller tidigare använt, har försvunnit, eller kommer att försvinna i och med avvecklingen i Högsbo prövar staden i ett detaljplanearbete att förlägga ett nytt skyttecenter i Kallebäck.

I denna beskrivning klargörs hur det föreslagna skyttecentret kommer att bedrivas och vilket skytte som kommer att vara möjligt att bedriva i anläggningen.

Skyttecentrets verksamhet

Skyttecentret kommer att ägas och drivas av Göteborgs skyttesport som är en allmännyttig stiftelse. Stiftelsens och skyttecentrets syfte är att för lång tid framöver säkra goda förutsättningar för idrotten skyttesport - samlokaliserad i en modern, miljöanpassad anläggning som möjliggör ett aktivt, hållbart och ansvarstagande föreningsliv.

Den planerade verksamheten på skyttesportcentret kommer primärt att utföras av ideella föreningar anslutna till Skyttesportförbundet (SvSF), Pistolskytteförbundet och Parasportförbundet inom Göteborgsområdet i enlighet med stiftelsens uppdrag. Anläggningens specifika utformning möjliggör även verksamhet organiserad inom t.ex. Mångkampsförbundet, Skidskytteförbundet, Jägareförbundet eller motsvarande. Majoriteten av ovan angivna förbund är specialidrottsförbund anslutna till Riksidrottsförbundet.

SvSF:s medlemsföreningar bedriver både bredd- och elitverksamhet. En stor andel av medlemmarna i SvSF:s föreningar är ungdomar under 20 år. SvSF är anslutet till International Shooting Sport Federation (ISSF). Skyttesport, sanktionerat genom ISSF, har varit en del av de olympiska spelen sedan 1896 och är idag en av de 25 obligatoriska idrotterna vid de olympiska sommarspelen. ISSF har cirka 150 medlemsförbund över hela världen, vilket gör skyttesport till en av de största globala individuella idrotterna. Exempelvis deltog vid de senaste olympiska sommarspelen atleter från 97 nationer.

Anläggningens primära mål är att vara skyttesportens samlingspunkt i Göteborg. Ambitionen är att fungera som nationalarena för nationella och internationella tävlingsarrangemang då anläggningen utformas enligt hög internationell standard. Skyttecentret har en kapacitet som möjliggör att Göteborg kan arrangera några av de största internationella tävlingarna, till exempel ISSF Världscup & Grand Prix samt EM i flertalet discipliner inom gevär, pistol och viltmålsskytte. Ambitionen är också att skyttesportcentret skall bedriva samarbete med SvSF och Parasportförbundet inom ramen för ett nationellt träningscenter för förbundens olika landslag samt ett s.k. Idrottsuniversitet i samarbete med universitet och högskolor.

Verksamheten avgränsas genom att anläggningen utformas specifikt för banskytte (precisionsskytte) och viltmål (rörligt mål). Begreppet banskytte innebär att skytten är stillastående vid en fast skjutplats med ett fast mål rakt framför sig. I viltmål rör sig målet i sidled, men skytten är även här stillastående på en fast skjutplats.

Detaljplanen tillåter både inom- och utomhusskjutbanor, vilket möjliggör verksamhet året runt i flertalet av de discipliner som förekommer inom ISSF samt de tillämpliga skytteformer som förekommer i övriga intressenters verksamhet. Majoriteten av centrets kapacitet är förlagd inomhus för discipliner med skjutavstånd 10, 25 och 50 meter. Specifika inomhusdiscipliner där luftvapen (10m) används illustreras i Figur 1 och 2.

Figur 1: Luftpistolsskytte 10m inomhus. Foto: Andreas Heise

Figur 2: Luftgevärsskytte 10m inomhus. Foto: Donald Macintosh.

Utomhus kommer skyttet i första hand att ske på skjutavståndet 50 meter med krutvapen. Enbart vapen med kaliber .22lr nyttjas på utomhusbanan – utan undantag. Det är till stor del enkelskottsladdade vapen som används. Undantaget från enkelskottsladdning är banskytte med pistol (25m). Det vapnet är halvautomatiskt vilket betyder att det avlossas ett skott i taget med vanligtvis tätare intervall än vid enkelskottsladdning.

Skytte på moderna elektroniska fallmål (av skidskyttetyp) samt viltmålsskytte är också verksamhet som ryms på utomhusskjutbanan. Figur 3 illustrerar banskytte med pistol. Figur 5 och 6 illustrerar disciplinen gevärsskytte 50m.

Pistolskytte, med en utrustning som har en kaliber större än .22lr, förläggs helt till en inomhusskjutbana, då dessa discipliner utgör en större bullerbelastning än vad gällande riktlinjer tillåter. Inomhusskjutbanan för pistoler (25m) dimensioneras för samtliga tillämpliga banskyttegrenar och kalibrar i SvSF:s och Pistolskytteförbundets verksamhet.

Figur 3. Pistolskytte 25m inomhus, i detta fall grenen snabbpistol .22lr. Foto: Clement Bessaguet.

Vid en kraftigt utvecklad verksamhet i stadens skytteföreningar (jämfört med 2018) estimeras antalet årligt avlossade skott på utomhusskjutbanan till följande nivå, se Tabell 1.

Tabell 1. Estimering av den årliga mängden avlossade skott vid anläggningens utomhusskjutbana.

<u>Löpande verksamhet</u>	
Träning:	600 000 skott/år
Årligt återkommande tävlingar:	300 000 skott/år
Träningsläger/Events:	300 000 skott/år
Summa:	1,2 miljoner skott/år
<u>Större tävlingsarrangemang</u>	
ISSF World Cup (var 3:e-4:e år):	180 000 skott/WC
SM-vecka 50m gevär (var 3:e-4:e år)	50 000 skott/SM-vecka
SM Fripistol (var 3:e-4:e år)	10 000 skott/SM
EM / JEM (var 10:e-15:e år)	250 000 skott/EM

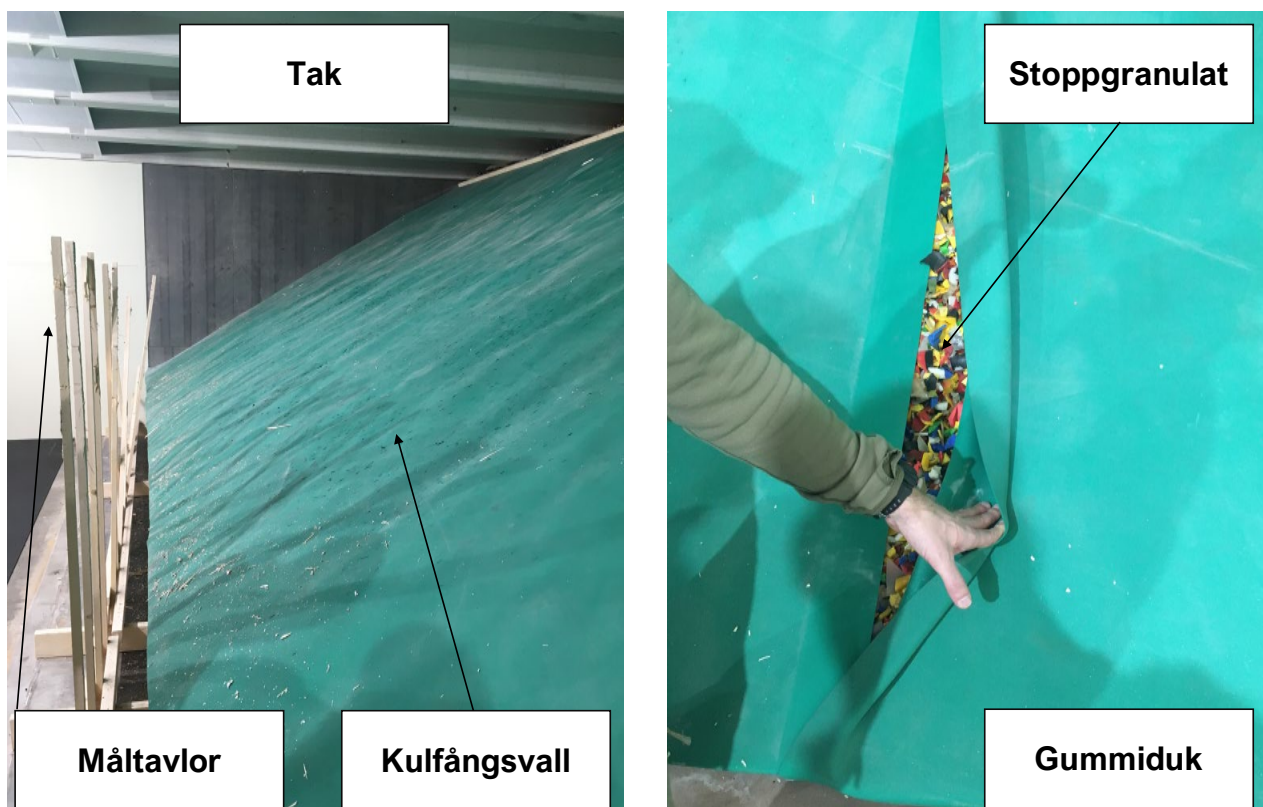
Skyttecentrets utformning

Kretslopp för metaller från projektiler

Anläggningen utformas så att miljöbelastningen från skytteverksamheten minimeras. Utomhusskjutbanan utformas så att läckage av metaller (bly, koppar och andra metaller) från projektiler minimeras. Till samtliga skjutbanor kommer bästa möjliga miljöteknik tillämpas.

Målsättningen är att skapa ett kretslopp för ovan nämnda metaller. På anläggningen kommer endast miljöanpassade kulfång att användas, se Figur 4. Kulfången stoppar och omsluter projektilerna utan att metalledamm bildas vid retardationen av kulan. Detaljplanen tillåter att kulfånget byggs över med en ändamålsenlig takkonstruktion. Detta för att eliminera regnexponeringen då projektiler ackumuleras i kulfånget, innan regelbunden tömning av projektiler och stoppgranulat. Kulfånget byggs upp på en tät och robust betongkonstruktion, stoppmaterialets front täcks med för ändamålet avsedda gummidukar. Allt i syfte att minimera risken för ett läckage. Ett kretsloppsanpassat system med miljöanpassade kulfång innebär att projektilerna kan materialåtervinnas samt att kulfångets stoppmaterial kan återbrukas.

Inomhusskjutbananornas ventilation utförs med erforderliga filter för att minimera spridning av föroreningar via anläggningens avluft. Miljöanpassade kulfång används även inomhus för att säkerställa en hälsosam inomhusmiljö samt för att upprätthålla ovan beskrivna kretslopp för metaller.

Figur 4: Exempel på miljöanpassad kulfångsvall med stoppgranulat och front täckt med gummiduk hämtad från FMJ skjutbanan i Solna. Foto: Henrik Karlsson.

Hälsa - buller

Bullerbelastningen är en viktig fråga både för närliggande naturområde och permanentbostäder samt för skyttar och besökare i anläggningen.

Detaljplanen är utformad så att skyttecentrets huvudbyggnad med den sammanbyggda skjuthallsbyggnaden för utomhusskyttet placeras närmast Gamla Boråsvägen och utomhusskjutbanan sydväst om byggnaden. Skjutriktningen på utomhusbanan blir då sydvästlig. I och med att den största delen av skottbullret följer skjutriktningen, blir följden att skottbullrets huvudsakliga utbredning är bort från naturområdet. Skjuthallsbyggnadens tak och väggar utformas för att reducera och absorbera skottbuller i andra riktningar än i den huvudsakliga utbredningsriktningen, se Figur 5.

Figur 5. Representativt exempel på skjuthallsbyggnad för 50m-skytte utomhus med plats för skyttar, funktionärer, domare och publik. Exemplet visar OS-banan i Rio 2016. Foto: Donald Macintosh.

Vidare möjliggör detaljplanen att huvudbyggnaden och skjuthallsbyggnaden tillsammans utgör en relativt vidsträckt ($\approx 135\text{m}$) och hög ($\approx 7.5\text{m}$) bullerskärm mellan naturområdet och skjutbaneområdet. Dessa åtgärder reducerar spridningen av skottbuller i riktning mot naturområdet och bostäder.

För utomhusskyttet är en bullerutredning genomförd, i enlighet med Naturvårdsverket riktlinjer, för att utreda hur skottbuller från enskilda skott påverkar omgivningen. Bedömningen är att planerad verksamhet ligger långt under Naturvårdsverkets riktvärden för nybyggda skjutbanor - se Tabell 2 nedan. I grova drag så är exponeringen vid de mest exponerade bostäderna mellan 20 och 45 dBA_L, med enstaka punkter över det, se bullerutredning från Sweco.

Tabell 2. Riktvärden för skottbullen enligt: *Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från nybyggda skjutbanor*, NFS 2005:15.

	Helgfri		
	måndag - fredag	Lördag, söndag och helgdag	
Nybyggd skjutbana:	Dag och kväll 07:00 – 22:00	Dag 09:00 – 19:00	Kväll 19:00 – 22:00
Bostäder för permanent boende eller fritidshus	65-70 dBA _l	65-70 dBA _l	60-65 dBA _l
Vårdlokaler	60-65 dBA _l	60-65 dBA _l	55-60 dBA _l
Undervisningslokaler och friluftsområden¹	60-65 dBA _l	60-65 dBA _l	60-65 dBA _l

1) Med friluftsområde avses område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet. Bakgrundsnivån är låg och inga andra störande aktiviteter förekommer som t.ex. större trafikleder, motorsportbanor, fritidsbåtstrafik eller skoterleder.

Utöver Naturvårdsverkets riktlinjer så är anläggningens påverkan från skottbullen bedömd utifrån tillämplig forskning. Denna forskning tar hänsyn till den årliga bullerexponeringen (väger in den estimerade mängden avlossade skott per år), se rapport: *Störning av buller från skjutbana i Kallebäck* (2019), Mikael Ögren, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Arbets- och miljömedicin samt Västra Götalandsregionens Miljömedicinska Centrum (VMC). Bedömningen är även här att verksamhetens bullerpåverkan är låg. Vid de mest exponerade bostäderna är bullerexponeringen så låg att en störning ej kan beräknas enligt den applicerade beräkningsmetodiken.

Med tanke på anläggningens låga bullerbelastningen så planeras det för öppettider enligt Naturvårdsverkets generella riktlinje: 7-22 (vardag) och 9-22 (helger).

Generellt är det grovkalibriga pistolskyttet (25m) den skyttedisciplin som jämförelsevis ger upphov till de högsta bullernivåerna av de på anläggningen tillämpliga skyttedisciplinerna. Detaljplanen tillåter därför uppförande av en inomhusskjutbana. Pistolskytte med en kaliber grövre än .22lr förläggs inomhus - utan undantag. Pistolbanan placeras i anläggningens källare för maximal säkerhet och bullerreduktion. Som en bullerdämpande åtgärd innebär inomhusskytte att skottbullret hanteras inom byggnaden. Med hjälp av bullerreducerande konstruktioner, bullerdämpande material och rekommenderade hörselskydd uppnås en säker ljudmiljö för utövare och besökare.

Då skyttecentret är en samlokalisering av utomhusskjutbanor och inomhusskjutbanor kommer i princip all verksamheten under vinterhalvåret, av vädermässiga skäl, förläggas till inomhusskjutbanorna. Bullerexponeringen blir därmed låg under vinterhalvåret. De skyttediscipliner som tillåts utomhus på skyttecentret är internationellt sett "sommardrotter". Under vinterhalvåret ökar istället verksamheten inomhus med luftvapen och krutvapen på inomhusskjutbanorna.

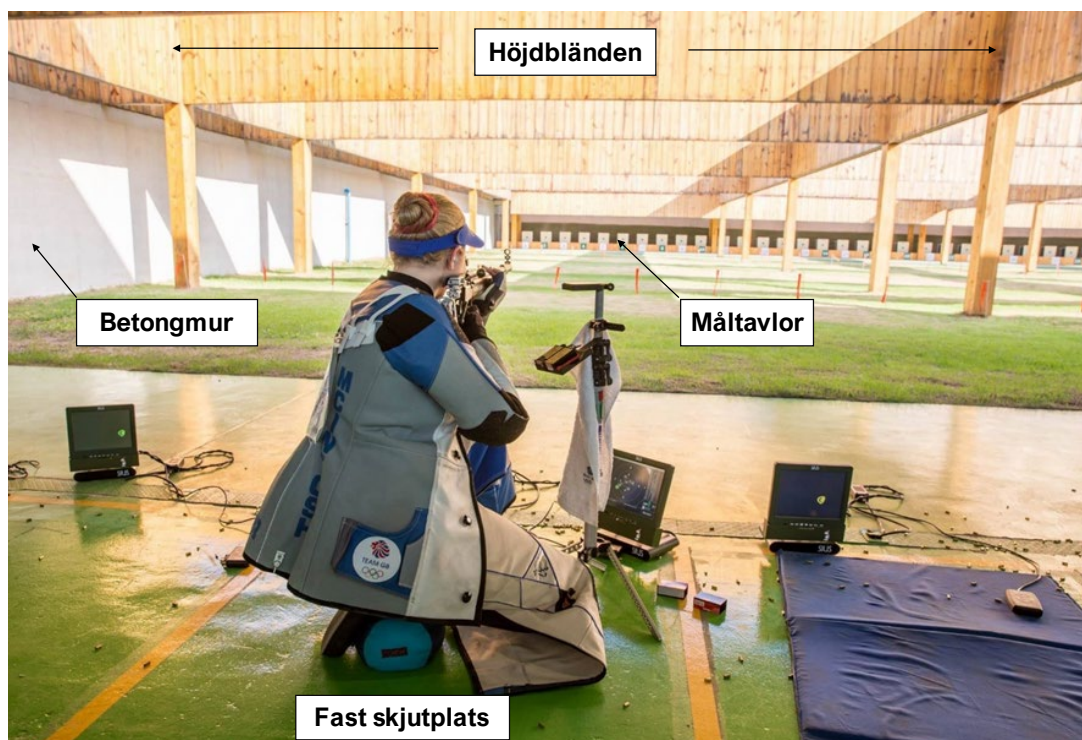
Anläggningens utomhusskjutbana (50m, kaliber .22lr) kan även nyttjas för skidskytte inom disciplinen rullskidskytte som även det är en sommaridrott. Föreningsverksamhet inom rullskidskytte sker i huvudsak under vår och höst. Det är även fördelaktigt för skidskytteverksamheten att vid behov nyttja inomhusskjutbanan vid skyttecentret för specifik skytteträning under vinterhalvåret.

Säkerhet

Anläggningen kommer att utformas så att den är säker för allmänhet som vistas i omgivningen samt skyttar och besökare i enlighet med gällande säkerhetsbestämmelser för civila skjutbanor (SäkB). Ett vapen- och ammunitionsvalv utformas så att förvaring av vapen sker enligt Polisens föreskrifter och ammunitionsförvaring enligt Räddningstjänstens riktlinjer.

Detaljplanen möjliggör att utomhusskjutbanan helt kan avskärmas mot omgivningen med en hög mur samt flertalet rader av så kallade höjdbländen, se Figur 6. Dessa robusta konstruktioner eliminerar risken att en förlupen kula kan lämna skjutbanans farliga område innanför murarna. Området i direkt anslutning till skjutbanan kommer därmed vara säkert för allmänheten att nyttja, då all yta utanför skjutbanans betongmurar ej utgör *riskområde* eller *farligt område*. Utifrån kommer varken skyttar eller måltavlor att vara synliga. Säkerhetskonstruktionerna har också den fördelen att ingen person av misstag kan ta sig in på skjutbanan.

Utomhusskjutbanans utformas därmed enligt principen för en så kallad inbyggd skjutbana i enlighet med *ISSF Shooting Venue Planning Guidelines* (2018, International Shooting Sport Federation) samt en så kallad fullträffsäkrad skjutbana (se SäkB). Större nybyggda anläggningar för internationella tävlingar som OS, ES, VM, WC, EM etc. konstrueras normalt enligt dessa principer. Inomhusskjutbanorna är avgränsade mot omgivningen med fullträffsäkrade och kraftigt bullerreducerande betongkonstruktioner, vilket gör även inomhusverksamheten på Skyttesportcentret säker för allmänheten.

Figur 6. Inbyggd fullträffsäkrad 50m utomhusskjutbana, helt kringbyggd av betongväggar och höjdbländen. Exemplet visar OS-banan i Rio 2016. Foto: Donald Macintosh.

Tillgänglighet

En av skyttecentrets intressenter är Svenska Parasportförbundet då skytte är en idrott som lämpar sig väl för förbundets medlemmar. Skyttecentret utformas med mycket god tillgänglighet till skjutplatser, läktare, omklädningsrum, hygienutrymmen, funktionärsutrymmen samt sociala utrymmen. Målsättningen är att funktionshindrade ska kunna utöva Skyttesport på samma villkor som andra medlemmar. Den sportsliga ambitionen är den samma för Parasportskyttet som för övrig verksamhet - Skyttecentret skall fungera som nationalarena för nationella och internationella tävlingsarrangemang och vara Paraskyttelandslagets träningscenter. Idag finns ingen tillgänglighetsanpassad anläggning i Göteborg.

Vilka skyttediscipliner kan inte utföras i skyttecentret

Utomhus skall endast banskytte, viltmålsskytte och skid-/springskytte (eller motsvarande) med gevär och pistol i kaliber .22lr förekomma på skjutavstånd 50m (begränsad verksamhet på skjutavstånd 25m). Skyttecentret är inte dimensionerad för discipliner med skjutavstånd längre än 50m: t.ex. K-pist, 6.5mm banskytte, långhållsskytte eller olika former av fältskytte.

Inomhus kan banskytte med valfri kaliber för pistoler/revolvrar bedrivas på skjutavstånd 25m. Gevärsskytte (inkl. spring-/skidskytte) samt pistolskytte på skjutavstånd 50m är inomhus begränsat till kaliber .22lr.

Måltavlor med motiv som avviker från motiv generellt godtagna av SvSF och Pistolförbundet är ej tillåtna. I princip innebär det att endast måltavlor som avbildar geometriska figurer (cirklar, ovaler, trianglar, rektanglar etc.) eller viltmål (vildsvin, älg etc.) är tillåtna. Skyttediscipliner där syftet är att träffa ett metallmål är ej tillämpliga på anläggningen då denna typ av mål ej är förenligt med det planerade kretsloppet för metaller.